

Î N C H E I E R E

01 aprilie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Iulia Sîrcu

Judecătorii: Iuliana Oprea, Iurie Bejenaru

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către SA „Tutun-CTC”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SA „Tutun-CTC” către Guzun Chiril privind repararea prejudiciului material cauzat,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2014, prin care a fost admis apelul declarat de către Guzun Chiril, casată hotărîrea Judecătoriei Criuleni din 16 aprilie 2014, cu emiterea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă

La 09 octombrie 2012 SA „Tutun-CTC” s-a adresat în instanță cu cerere de chemare în judecată către Guzun Chiril privind repararea prejudiciului material cauzat.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, Guzun Chiril Arhip a fost angajat al SA „Tutun-CTC”, care a fost concediat din funcția de șofer prin ordinul 12cu din 02 august 2012 conform art. 86 al. 1 lit. „c” CM (reducerea numărului de personal).

Menționează că, pe data de 22 noiembrie 2011, pe traseul Chișinău-Nicoreni în regiunea satului Seliște, în jurul orelor 12.00, s-a produs un accident rutier cu implicarea șoferului Guzun Chiril - la acel moment salariat al SA „Tutun-CTC”, care conducînd camionul de marca „Kamaz 5320”, cu numărul de înmatriculare C Bl 194, s-a rostogolit de pe carosabil. În urma accidentului camionul „Kamaz 5320” cu numărul de înmatriculare C Bl 194, a fost deteriorat și avariat.

Faptul accidentului rutier a fost stabilit în baza procesului-verbal de cercetare la fața locului din 22 noiembrie 2011, întocmit de către agentul constatator al poliției rutiere Nisporeni, Bădărău V.

În conformitate cu procesul-verbal cu privire la contravenție nr. ÎAI015174485 din 22 noiembrie 2011, responsabil pentru producerea accidentului rutier se face exclusiv șoferul Guzun Chiril Arhip, fiind sancționat în acest sens cu o amendă de 40 u/c în conformitate cu art. 241 Codul contravențional.

Potrivit concluziei din raportul de evaluare a pagubei nr. 1044-12A din 06 noiembrie 2011, efectuat de către compania de evaluare a pagubei „Exauto-plus” SRL, costul „valoarea prejudiciului” recondiționării camionului „Kamaz 5320”, cu numărul de înmatriculare C BI 194, la stațiile specializate de aprovizionare tehnică constituie suma de 52 806,55 lei, pe care Guzun Chiril Arhip nu dorește benevol ca să o restituie.

Prin hotărârea Judecătoriei Criuleni din 16 aprilie 2014 acțiunea a fost admisă.

Reclamantul SA „Tutun-CTC” s-a repus în termen de a depune cerere în instanță judecătorească.

S-a încasat de la Guzun Chiril în beneficiul SA „Tutun-CTC” prejudiciul material în mărime de 52 806, 55 lei și cheltuielile de judecare a pricinii legate de achitarea taxei de stat la depunerea cererii în instanța judecătorească în sumă de 1 584 lei, în total suma de 54 390, 55 lei.

Invocînd ilegalitatea acestei hotărâri, la data de 07 mai 2014, Guzun Chiril a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitînd admiterea apelului cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2014 s-a admis apelul declarat de către Guzun Chiril.

S-a casat hotărârea Judecătoriei Criuleni din 16 aprilie 2014 și s-a emis o nouă hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

La adoptarea soluției instanța de apel a invocat că, salariatul poate fi atras la răspundere materială deplină pentru prejudiciul material cauzat doar în cazurile prevăzute de art. 338.

Din conținutul art. 338 al.(1) lit. a) Codul muncii rezultă că salariatul poartă răspundere materială deplină în mărimea deplină a prejudiciului material cauzat din vina lui, angajatorului în cazurile cînd între salariat și angajator a fost încheiat un contract de răspundere materială deplină pentru neasigurarea integrității bunurilor și altor valori care i-au fost transmise pentru păstrare sau în alte scopuri (art. 339).

În conformitate cu art. 339 al. (1) Codul muncii contractul scris cu privire la răspunderea materială deplină poate fi încheiat de angajator cu salariatul care a atins vîrsta de 18 ani și care deține o funcție sau exercită lucrări legate nemijlocit de păstrarea, prelucrarea, vînzarea, (livrarea), transportarea sau folosirea procesul muncii a valorilor ce i-au fost transmise.

Important este că, prin alin (2) art.339 Codul muncii, legislatorul a stabilit că, contractul-tip cu privire la răspunderea materială individuală deplină nu poate fi încheiat cu toate funcțiile.

Astfel, potrivit alin.(2) art.339 CM nomenclatorul funcțiilor și lucrărilor menționate la alin.(1), precum și contractul-tip cu privire la răspunderea materială individuală deplină, se aprobă de Guvern.

La caz, Nomenclatorul funcțiilor deținute și lucrărilor executate de către salariații cu care angajatorul poate încheia contracte scrise cu privire la răspunderea materială individuală deplină pentru neasigurarea integrității valorilor transmise a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 449 din 29.04.2004

Potrivit anexei nr. 1-Nomenclatorul funcțiilor deținute și lucrărilor executate de către salariații cu care angajatorul poate încheia contracte scrise cu privire la răspunderea materială individuală deplină pentru neasigurarea integrității valorilor transmise, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 449 din 29.04.2004, poate fi încheiat contract cu următoarele funcții:

- Casierii, controlorii, controlorii-casieri (inclusiv cei superiori), precum și alți salariați care îndeplinesc obligațiile casierilor (controlorilor);

- Conducătorii, adjuncții lor, specialiștii și alți salariați ai instituțiilor bancare, financiare și de creditare care îndeplinesc operațiuni cu bani lichizi, hârtii de valoare, metale prețioase, monede din metale prețioase și valori valutare; operațiuni de emisie, evidență, păstrare, eliberare și nimicire a câdurilor bancare; funcții de încasare și transportare a banilor și a altor valori (inclusiv șoferii-încasatori), precum și alți salariați care îndeplinesc funcții similare;

- Directorii, șefii, administratorii (inclusiv cei superiori, principali), alți conducători ai unităților și subdiviziunilor (inclusiv ai sectoarelor, punctelor de recepție, secțiilor, sălilor) din comerț, alimentația publică, de prestare a serviciilor, ai hotelurilor (campingurilor, motelurilor), adjuncții lor, asistenții, vânzătorii, merceologii cu orice specializare (inclusiv cei superiori, principali), precum și alți salariați care îndeplinesc funcții similare; șefii (conducătorii) secțiilor, sectoarelor și altor subdiviziuni de construcție și montaj, șefii de șantier și maiștrii (inclusiv cei superiori, principali) lucrărilor de construcție și montaj;

- Șefii, alți conducători de depozite, magazine (puncte, secții), lombarduri, camere de păstrare, alte unități și subdiviziuni de păstrare, prelucrare, vânzare (livrare), transportare a valorilor, adjuncții lor; șefii de gospodărie, intențenții clădirilor și altor edificii, magazinerii; asistentele medicale superioare ale unităților de ocrotire a sănătății, agenții de achiziție și/sau aprovizionare, expeditorii responsabili de transportare și alți salariați care efectuează păstrarea, prelucrarea, vânzarea (livrarea), transportarea valorilor;

- Șefii și alți conducători ai farmaciilor și altor unități, secții, puncte, subdiviziuni farmaceutice, adjuncții lor, farmaciștii de orice calificare, tehnologii;

- Laboranții, metodiștii catedrelor, decanatelor, șefii de sectoare în biblioteci.

În acest context se deduce că, funcția deținută de Chiril Guzun nu se încadrează în funcțiile deținute de salariați cu care angajatorul poate încheia contracte scrise cu privire la răspunderea materială individuală deplină pentru neasigurarea integrității valorilor transmise.

La caz, instanța de apel a considerat că instanța de fond eronat a interpretat prevederile actului normativ menționat, or, Chiril Guzun, în virtutea funcției deținute, nu poate fi subiect al unui contract de acest gen.

Instanța de apel a reținut că, SA „Tutun-CTC” înaintînd acțiunea a invocat drept temei art. 338 al. 1 lit. a) Codul muncii cu referire la contractul nr. 04/363 din 02 martie 2009, încheiat între SA „Tutun-CTC”, în persoana directorului general Pavel Filip, pe de o parte, și pîrîtul Guzun Chirii Arhip cu privire la răspundere materială individuală deplină, care de drept este nul.

Menționează instanța de apel că, potrivit art.336 CM (limitele răspunderii materiale a salariatului) pentru prejudiciul cauzat angajatorului, salariatul poartă răspundere materială în limitele salariului mediu lunar dacă prezentul cod sau alte acte normative nu prevăd altfel.

La caz, SA „Tutun-CTC” nu și-a motivat cererea de chemare în judecată pe acest temei. Iar potrivit prevederilor statuate în alin. (3) art.371 CPC în apel nu se poate schimba calitatea procedurală a părților, temeiul sau obiectul acțiunii și nici nu pot fi înaintate noi pretenții motiv din care instanța de apel a respins acțiunea ca fiind neîntemeiată.

La 09 februarie 2015 SA „Tutun-CTC” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărîrii primei instanțe.

În motivarea recursului SA „Tutun-CTC” a indicat că, consideră decizia instanței de apel ilegală și neîntemeiată, deoarece în cadrul examinării cauzei instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea justă a litigiului și a aplicat și interpretat eronat normele dreptului material și procedural, fapt ce a dus la pronunțarea unei decizii ilegale și neîntemeiate.

Mai invocă recurentul că, din cererea de chemare în judecată reiese cert că, pretențiile de reparare a prejudiciului suportate de către întreprindere, au fost bazate nu doar pe dispozițiile art. 399 Codul Muncii, dar și pe prevederile art. 1398, art.1399, art.1416 alin.(2) Cod civil, la care atît instanța de fond cît și instanța de apel a omis a se referi.

Prin urmare, este evident faptul că, contractul nr. 04/363 cu privire la răspundere materială deplină din 02.03.2009, nu a fost unicul fundament juridic, pe care s-a bazat cererea de chemare în judecată privind repararea prejudiciului cauzat.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SA „Tutun-CTC” este inadmisibil.

În conformitate cu art.432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în

drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SA „Tutun-CTC” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizînd actele cauzei Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că, argumentele recurentului se limitează la situația de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei.

Instanțele judecătorești au examinat pricina sub toate aspectele, au verificat și au apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recursul declarat de către SA „Tutun-CTC”, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate atît în prima instanță cît și în instanța de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept, căroră instanța de apel le-a dat o apreciere corectă, avînd la bază cumulul de dovezi administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, apreciate conform cerințelor art. 130 CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, fără a se examina temeinicia lor.

Pe cînd, alte argumente invocate în recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse, or recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către SA „Tutun-CTC” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC,

completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții
Supreme de Justiție

d i s p u n e

Recursul declarat de către SA „Tutun-CTC” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iuliana Oprea

Iurie Bejenaru